

Odstępstwo od Konkluzji BAT

Aspekty praktyczne

Dawid Krakowiak

Associate

członek Praktyki Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych kancelarii Dentons

Odstępstwo od Konkluzji BAT jako element pozwoleń zintegrowanych

Odstępstwo od Konkluzji BAT

- Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych możliwe wyłącznie w szczególnych sytuacjach

Przesłanki:

- Osiągnięcie granicznych wielkości emisyjnych prowadzi do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska
- Nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają one zastosowanie

- Prowadzący instalację może wnioskować o zastosowanie odstępstwa
- Wymóg wprowadzenia do treści wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego uzasadnienia dla proponowanej wielkości emisji

Odstępstwo od Konkluzji BAT

- Komisja ma możliwość publikacji wytycznych z kryteriami udzielania odstępstw od konkluzji BAT w oparciu o informacje dostarczone przez Państwa Członkowskie
- Decyzja uznaniowa organu wydającego pozwolenie zintegrowane
- Przeprowadzenie wskazanej oceny jest obowiązkowe i powinno mieć odniesienie w uzasadnieniu do decyzji
- Nieuwzględnienie wniosku o odstępstwo powinno wynikać z przeprowadzonej oceny
- O zastosowaniu odstępstwa informuje się KE i społeczeństwo
- Zasadność zastosowania odstępstwa analizowana w ramach każdorazowego ponownego rozpatrzenia warunków pozwolenia zintegrowanego

Odstępstwo od Konkluzji BAT

Przesłanki zgodnie z IED:

- Kryterium ekonomiczne – koszty nieproporcjonalnie wysokie w porównaniu do korzyści dla środowiska
- Konieczności dotrzymania standardów emisji
- Niepowodowanie znaczącego zanieczyszczenia

Czynniki (dotyczą powodów stwierdzenia ww. nieproporcjonalności kosztów i korzyści):

- Położenie geograficzne danej instalacji
- Lokalne warunki środowiskowe
- Charakterystyka techniczna danej instalacji

Odstępstwo od Konkluzji BAT

Przesłanki zgodnie z Ustawą POŚ:

- Kryterium ekonomiczne – koszty nieproporcjonalnie wysokie w porównaniu do korzyści środowiskowych
- Konieczność dotrzymania standardów emisji
- Konieczność dotrzymania norm jakości środowiska, w tym norm jakości powietrza

Czynniki (dotyczą powodów stwierdzenia ww. nieproporcjonalności kosztów i korzyści):

- Położenie geograficzne instalacji
- Lokalne warunki środowiskowe
- Charakterystyka techniczna instalacji
- Inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość

Podstawa prawna i zakres decyzji o odstępstwie

Decyzję o zmianie pozwolenia zintegrowanego udzielającą odstępstwa wydaje się na podstawie art. 104, 155 KPA w zw. z art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ

- Decyzja zmieniająca pozwolenie zintegrowane i zezwalająca na odstępstwo zawiera elementy obligatoryjne dla decyzji administracyjnej
 - Oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji
- Udzielając odstępstwa organ określa dopuszczalne wielkości emisji na poziomie wyższym (łagodniejszym) niż graniczne wielkości emisyjne
- Organ wskazuje dopuszczalne wielkości emisji dla wszystkich substancji wskazanych w Konkluzjach BAT, a nie tylko dla substancji objętych granicznymi wielkościami emisji

Konkluzje BAT dla LCP – BAT 15

BAT 15 Konkluzji BAT dla LCP

- Dotyczy instalacji oczyszczania spalin – ograniczenia emisji ścieków do wody z tej instalacji

BAT-AEL (graniczne wielkości)

- Bezpośredni zrzut do odbiornika wodnego w punkcie, w którym emisja opuszcza instalację

BAT 15 Konkluzji BAT dla LCP

➤ Nie stosuje się gdy:

- ✓ Ścieki z instalacji energetycznego spalania paliw przekazywane są do oczyszczalni ścieków, która posiada odrębny PZ lub do kanalizacji innego podmiotu

➤ Uwagi praktyczne:

- ✓ Jeśli jedna instalacja LCP ma dwie oczyszczalnie – dla ścieków z instalacji oczyszczania spalin i ścieków przemysłowo-deszczowych – BAT 15 ma zastosowanie w miejscu opuszczania oczyszczonych ścieków z instalacji oczyszczania spalin, a przed zmieszaniem z innymi strumieniami ścieków
- ✓ Oczyszczalnię dla ścieków z instalacji oczyszczania spalin można objąć osobnym PZ
 - Pkt 13 Załącznika do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (dla których zgodnie z art. 201 ust. 1 wymagane jest uzyskanie PZ) – instalacją taką jest instalacja do oczyszczania ścieków, z wyjątkiem oczyszczalni ścieków komunalnych, pochodzących z instalacji wymagających uzyskania pozwolenia zintegrowanego
 - Co do zasady właściwe organy wskazują, że nie ma przeciwwskazań prawnych dla zmiany istniejącego pozwolenia zintegrowanego w ten sposób, by wyjąć instalację oczyszczania ścieków z zakresu istniejącego PZ i objąć ją nowym PZ – indywidualna analiza każdego przypadku (!)

BAT 15 Konkluzji BAT dla LCP

➤ Odstępstwa od BAT 15:

✓ Art. 204 ust. 2 POŚ „organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego może w pozwoleniu zintegrowanym zezwolić na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych, jeżeli w jego ocenie ich osiągnięcie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz pod warunkiem że **nie zostaną przekroczone standardy emisyjne**, o ile mają one zastosowanie”

➤ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego

Relacje pomiędzy Konkluzjami BAT a derogacjami

Konkluzje BAT a derogacje

- W przypadku, w którym podmiot uzyskał już derogacje na podstawie Dyrektywy IED, należy przyjąć, że jednokrotnie wykazał już organowi przesłanki, które warunkują przyznanie mu w określonym czasie innych dopuszczalnych wartości emisji w porównaniu z tymi wynikającymi z przepisów prawa
- Zgodnie z interpretacją KE w przypadku instalacji korzystających z derogacji określonych w artykułach 32 – 35 Dyrektywy IED, art. 15 ust. 3 Dyrektywy IED nie ma zastosowania, a instalacje objęte tymi derogacjami nie mają obowiązku wypełnić przesłanek do przyznania im odstępstwa od Konkluzji BAT na podstawie art. 15 ust. 4 Dyrektywy IED w zakresie substancji, które są objęte derogacjami
- Zatem przepisy dotyczące derogacji stanowią przepisy szczególne wobec pozostałych przepisów Dyrektywy IED. Przeciwna argumentacja prowadziłaby do wewnętrznej sprzeczności, w której instalacja teoretycznie nie miałaby się dostosowywać do mniej restrykcyjnych norm wynikających ze standardów, jednak musiałaby się dostosować do norm surowszych wynikających z Konkluzji BAT

Graniczne wielkości emisyjne dla źródeł po zakończeniu derogacji 17 500 godzin

- **Wątpliwość:** Czy źródło spalania po zakończeniu derogacji z art. 33 IED w przypadku zamiaru dalszej eksploatacji po upływie 17 500 h powinny spełniać wymagania BAT-AELs dla źródeł istniejących, czy dla nowych?
- **Wyjaśnienia KE** nie obligują do spełnienia wymogów Konkluzji BAT dla źródeł nowych, gdyż definicja źródła nowego wg Konkluzji BAT nie wiąże się z dalszą eksploatacją po zakończeniu derogacji
- **Zgodnie z art 146 a ust. 1 pkt 1 Ustawy POŚ** można się ubiegać o derogację z art 33 IED, gdy pozwolenie na budowę źródła wydano przed dniem 7 stycznia 2013 roku lub wniosek o wydanie takiego pozwolenia został złożony przed tym dniem i źródło zostało oddane do użytkowania nie później niż w dniu 7 stycznia 2014 roku. Źródła spełniające ww. kryteria ustawy już zostały oddane do użytkowania i tym samym stanowią źródła istniejące w kontekście definicji nowego źródła wg konkluzji BAT
- Źródło spalania po zakończeniu derogacji z art. 33 IED w przypadku zamiaru dalszej eksploatacji po upływie 17 500 h powinno spełniać wymagania BAT-AELs dla źródeł istniejących przy jednoczesnym spełnieniu wymagań części 2 załącznika V do IED

Praktyczne wątpliwości dotyczące Konkluzji BAT

Wskaźnikowe BAT AELs a określanie dla nich dopuszczalnych emisji

- Brak jest przepisów, które wyraźnie i jednoznacznie regulowałyby tę kwestię. Odwołanie się do niektórych stężeń w Konkluzjach BAT jako „wskaźnikowych” nie nakłada na prowadzącego instalację obowiązku ich przestrzegania, a co za tym idzie, wielkości te nie muszą znaleźć odzwierciedlenia w pozwoleniu zintegrowanym
- Mając jednak na uwadze brzmienie art. 202 ust. 2 pkt 1 Ustawy POŚ, organ w pozwoleniu zintegrowanym zobowiązany jest wskazać dopuszczalną wielkość emisji gazów lub pyłów do powietrza w odniesieniu do wszystkich substancji wymienionych w Konkluzjach BAT
- Substancje podane jako „wskaźnikowe” w Konkluzjach BAT należy wskazać w pozwoleniu zintegrowanym, jednak dopuszczalną wielkość ich emisji należy ustalić na poziomie wnioskowanym przez prowadzącego instalację, który wskaże taki poziom, mając na uwadze udokumentowane emisje np. przez osiągnięte pomiary oraz naturalny proces zużywania się instalacji i dotrzymanie standardów jakości środowiska
- Niewskazywanie przez organy w pozwoleniach zintegrowanych substancji, w odniesieniu do których poziomy dopuszczalnych emisji zostały określone jedynie wskaźnikowo wymagałoby zmiany art. 202 ust. 2 pkt 1 Ustawy POŚ

Praktyczne wątpliwości

Co oznacza „nieproporcjonalność kosztów i korzyści”?

- Stosunek korzyści środowiskowych do kosztów dostosowania wynosi 0,7 lub mniej

Jak interpretować czynnik „położenie geograficzne”?

- Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami w zakresie planowania przestrzennego, specyficzne warunki funkcjonowania danej instalacji wynikające z lokalizacji danej instalacji, jakość paliwa dostępnego w związku z położeniem geograficznym instalacji, lokalizacja danej instalacji w specyficznym obszarze determinująca bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej na tym obszarze

Praktyczne wątpliwości

Jak interpretować czynnik „lokalne warunki środowiskowe”?

- Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami środowiskowymi, w sytuacji, gdy okaże się, że są na tyle wystarczające, że dostosowanie emisji dopuszczalnych do Konkluzji BAT będzie się wiązać tylko z konieczności poniesienia nieproporcjonalnych kosztów

Praktyczne wątpliwości

Jak interpretować czynnik „charakterystyka techniczna instalacji”?

- Charakterystyka techniczna obejmuje:
 - ✓ Dotychczasowe inwestycje i kondycję finansową przedsiębiorstwa
 - ✓ Czas pozostały do zakończenia działalności zakładu
 - ✓ Planowane ograniczenia produkcji/czasu pracy
 - ✓ Proces dostosowania trwający dłużej niż cztery lata
 - ✓ Cykl inwestycyjny, w tym harmonogram modernizacji i odstawiń
 - ✓ Długoterminowe umowy na dostawy paliw
 - ✓ Zagrożenie dla bezpieczeństwa dostaw energii
 - ✓ Komplikacje techniczne związane z zastosowaniem technologii dostosowawczej
 - ✓ Niezbędny czas odstawienia jednostki wytwarzania na wpięcie zmodernizowanej (dobudowanej) instalacji oczyszczającej spaliny

Praktyczne wątpliwości

Co zrobić z czynnikiem „inne mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość”?

- Zastosowanie tego czynnika do udzielenia odstępstwa wydaje się problematyczne, ponieważ jest to pojęcie istniejące tylko w polskim ustawodawstwie, niewynikające z IED (nie zaleca się powoływania na ten czynnik)

Praktyczne wątpliwości

Jaki może być zakres udzielonego odstępstwa?

- Odstępstwa odnoszą się do granicznej wielkości emisji określonych substancji. Zawsze należy dotrzymać wymagań dotyczących jakości środowiska, w tym powietrza
- W strefach o przekroczonych normach jakości powietrza substancji objętej wnioskiem o odstępstwo, należy szczególnie przeanalizować udział danej instalacji w przekroczeniach tych norm

Na jaki okres może być udzielone odstępstwo?

- Odstępstwo może zostać udzielone zarówno na czas oznaczony jak i nieoznaczony
- Jednak zasadność udzielenia odstępstwa będzie podlegała analizie

Praktyczne wątpliwości

Czy przy interpretacji dotrzymania zgodności emisji dopuszczalnych określonych na podstawie Konkluzji BAT należy uwzględniać niepewności pomiarowe (przedział ufności)?

- Należy uwzględniać niepewności pomiarowe dla SO_2 , NO_x , pyłu i CO w sposób określony w Części 3 załącznika V do Dyrektywy IED, który został transponowany do prawa krajowego w Rozporządzeniu w sprawie pomiarów
- Konkluzje BAT nie zawierają zapisów dotyczących niepewności pomiarowych
- Dyrektywa IED w załączniku V, część 3, pkt 9 wskazuje, iż: *„Przy poziomie dopuszczalnej wielkości emisji wartość 95% przedziałów ufności pojedynczego zmierzonego wyniku nie przekracza następujących wartości procentowych dopuszczalnej wielkości emisji: Tlenek węgla: 10%; Dwutlenek siarki: 20%; Tlenki azotu: 20%; Pył: 30%”*

Praktyczne wątpliwości

Jak szczegółowo wypełniać ankiety urzędów

- Różnice pomiędzy wzorami ankiet w różnych województwach
- Co do zasady konieczność odniesienia się do wszystkich BATów (TAK/NIE/NIE DOTYCZY)
- Możliwość wstępnego wskazania zakresu planowanego wniosku o odstępstwo
- Możliwość wskazania planowanego zakresu dostosowania do Konkluzji BAT w przyszłości

Praktyczne wątpliwości

Jak powinien zostać sformułowany tzw. Protokół z analizy PZ

- Sporządzany na podstawie ankiet wypełnianych przez prowadzących instalację
- Odnosi się także do BAT niezawierających granicznych wielkości emisyjnych
- Informacja o konieczności dostosowania instalacji a wezwanie do wystąpienia z wnioskiem o zmianę PZ
- Skutki błędnego wezwania

O nas

Nagrody i wyróżnienia: Ochrona środowiska

Od wielu lat praktyka ochrony środowiska warszawskiego biura Dentons i kierująca praktyką Ewą Rutkowska-Subocz otrzymują najwyższe wyróżnienia w krajowych i międzynarodowych rankingach. Jesteśmy szczególnie dumni z faktu, że niezmiennie od 2014 roku jesteśmy rekomendowani na pierwszym miejscu w najbardziej prestiżowym globalnym rankingu kancelarii prawnych sporządzanym przez Chambers & Partners.

Chambers Europe, Polska, Ochrona środowiska, lata 2014 - 2018

- Kancelaria Dentons rekomendowana w **Band 1**
- Kierująca praktyką **Ewa Rutkowska-Subocz** rekomendowana w **Band 1**

Opinie klientów, komentarze redakcyjne:

Edycja 2018

- „Ewa Rutkowska-Subocz jest szczególnie dobrze zorientowana w kwestiach prawa ochrony środowiska związanych z inwestycjami o wysokim profilu w różnych sektorach przemysłu. Jest w stanie dostarczać innowacyjne rozwiązania, mając zawsze na względzie dobro klienta.”
- “Zespół był otwarty, kreatywny, pracował nad zamknięciem transakcji, zamiast stwarzać i wskazywać problemy.”

Edycja 2017

- „Wiodąca praktyka energetyczna oferująca najwyższej klasy wsparcie regulacyjne dla międzynarodowych i krajowych firm.”

Edycja 2016

- “Za każdym razem zespół był przygotowany na nasze spotkania oraz zawsze służył dobrą radą. Wykazywał się również biznesową elastycznością.”

DENTONS

EWA RUTKOWSKA
-SUBOCZ

Kontakt

大成 DENTONS

Dawid Krakowiak

Associate

Zespół Ochrony Środowiska
w warszawskim biurze Dentons

+48 22 203 21 36

dawid.krakowiak@dentons.com

Dentons Europe Dąbrowski i Wspólnicy Sp. k.
Rondo ONZ 1
00-124 Warszawa

T +48 22 242 52 52

F +48 22 242 52 42

© 2018 Dentons

Dentons jest globalną firmą prawniczą, świadczącą usługi na całym świecie poprzez swoje oddziały i kancelarie z nią stowarzyszone. Niniejsza publikacja nie stanowi porady prawnej ani innej usługi doradczej, a jej treścią nie należy posługiwać się przy podejmowaniu lub wstrzymywaniu się od podejmowania określonych czynności. Patrz zastrzeżenia prawne znajdujące się na stronie dentons.com.